

Мелітопольський державний педагогічний університет
імені Богдана Хмельницького

Філологічний факультет

Кафедра методики викладання германських мов

ЗАТВЕРДЖЕНО НА ЗАСІДАННІ КАФЕДРИ

МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ ГЕРМАНСЬКИХ МОВ

Завідувач кафедри

/ С.Ю. Гуров

(протокол № 1 від 30 серпня 2021 р.)

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ПРАКТИЧНИЙ КУРС АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ З МОВЛЕННЄВОЮ
ПРАКТИКОЮ ТА КУРСОВОЮ РОБОТОЮ**
для здобувачів вищої освіти

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Галузь знань __ 01 Освіта/ Педагогіка

Спеціальність __ 014.021 Середня освіта (Англійська мова і література)

Освітня програма __ Середня освіта. Мова і література (англійська, німецька),
перша – англійська

Мелітополь, 2021

Розробники: ст. викладач Єлісеєв І.А.

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньої програми (підпис) _____Тарасенко Т.В.

Таблиця 1

Найменування показників	Рівень вищої освіти галузь знань, спеціальність, спеціалізація	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4(3 сем.); 6(4 сем.)	Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський), Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка Спеціальність 014.021 Середня освіта (Англійська мова і література) Освітня програма Середня освіта. Мова і література (англійська, німецька), перша – англійська	Обов'язкова	
Блоків – 4 у тому числі: курсова робота – 40 год. (1 кредит)		Рік підготовки:	
		2-й	
		Семестр	
Загальна кількість годин – 120(3 сем.); 180(4 сем.); 300(за рік)		3-й	4-й
		Лекції	
		Практичні, семінарські	
		60год.	72 год.
		Лабораторні	
	год.		
	Навчальна практика**		
	год.	год.	
	Самостійна робота		
	60 год.	108 год.	
	Вид контролю 1 семестр(залік) 2 семестр (екзамен)		
Тижневих годин – 5 (3 семестр) 5 (4 семестр)			

2. Мета навчальної дисципліни

Місце дисципліни у освітній програмі– обов'язкова.

Мета навчальної дисципліни полягає у формуванні у студентів іншомовної комунікативної компетентності шляхом розвитку мовних навичок та мовленнєвих умінь студентів у сфері сучасної англійської мови, узагальнення та систематизація студентами мовних знань, робота з іншомовною лексикою та граматичними конструкціями, з метою створення міцної бази для здійснення комунікативних функцій у різних ситуаціях

спілкування, подальшого використання набутих навичок у роботі під час виробничої педагогічної практики, у процесі подальшого оволодіння англійською мовою, що в свою чергу має створити міцну базу для самостійного удосконалення комунікативної компетентності; розвиток комунікативних здібностей студента, його пам'яті (слухової й зорової, оперативної і тривалої), уваги (довільної та мимовільної), логічного мислення, здатності до самооцінки та самовдосконалення, вольових якостей, пов'язаних із досягненням прогресу у навчальній діяльності; збагачення духовного світу студента, розширення його світогляду, знань про культуру і традиції країни, мова якої вивчається; формування у студентів культури спілкування іноземною мовою на рівні, достатньому для здійснення комунікативних актів як у навчальному середовищі, так і за його межами; розвиток толерантності, поваги до звичаїв і традицій іншого народу.

3. Перелік компетентностей, які набуваються під час опанування дисципліною:

<p>Загальні компетентності (ЗК)</p>	<p>ЗК3 Здатність свідомо визначати цілі власного професійного й особистісного розвитку, організувати власну діяльність, критично її оцінювати й аналізувати, працювати автономно та в команді.</p> <p>ЗК5 Здатність застосовувати набуті знання та вміння в практичних ситуаціях, прогнозувати, проектувати та моделювати освітній процес, зрозуміло і чітко доносити власні висновки до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.</p> <p>ЗК6 Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями; критично оцінювати й аналізувати власну освітню та професійну діяльність; здатність до навчання впродовж життя.</p> <p>ЗК7 Здатність до письмової й усної комунікації, що якнайкраще відповідають ситуації професійного і особистого спілкування засобами іноземної та державної мов.</p>
<p>Фахові компетентності спеціальності (ФК)</p>	<p style="text-align: center;">Уміння</p> <p>ФК4 Здатність формувати в учнів предметні компетентності, застосовуючи сучасні підходи, методи й технології навчання іноземної мови та зарубіжної літератури.</p> <p style="text-align: center;">Комунікація</p> <p>ФК8 Здатність здійснювати професійну діяльність українською та іноземною мовами, спираючись на знання організації мовних систем, законів їх розвитку, сучасних норм їх використання.</p> <p>ФК9 Здатність взаємодіяти зі спільнотами (на</p>

	<p>місцевому, регіональному, національному, європейському та глобальному рівнях) для розвитку професійних знань і фахових компетентностей, використання перспективного практичного досвіду й мовно-літературного контексту для реалізації освітніх цілей.</p> <p>ФК10 Здатність забезпечувати діалог культур у процесі вивчення іноземних мов та зарубіжної літератури, створювати умови для міжкультурної комунікації.</p>
--	--

4. Результати навчання:

Знання	<p>ПРН 1 – сучасних філологічних та дидактичних засад навчання іноземних мов і світової літератури.</p> <p>ПРН 5 – мовних норм, соціокультурної ситуації розвитку української та іноземних мов, що вивчаються.</p>
Уміння	<p>ПРН 14 – упорядкувати отримані теоретичні та практичні дані щодо дослідження в мові та літературі.</p> <p>ПРН 17 – спілкуватися письмово й усно в україномовному та іншомовному соціумі в межах професійного й наукового спілкування.</p> <p>ПРН 18 – аргументувати власні судження, зрозуміло і недвозначно доносити власні висновки, а також знання та пояснення, що їх обґрунтовують, до фахівців і нефаківців, зокрема осіб, які навчаються.</p>
Автономія і відповідальність	<p>ПРН 22 – аналізувати результати різних аспектів професійної діяльності з метою забезпечення конкурентоспроможності відповідних фахових послуг; проблем у навчанні та/або у професійній діяльності та на межі предметних галузей.</p> <p>ПРН 24 – оцінювати і вдосконалювати особистий інтелектуальний та професійний рівень з точки зору різних аспектів професійної діяльності з метою забезпечення конкурентоспроможності відповідних фахових послуг.</p>

5. Програма навчальної дисципліни

БЛОК I. MAN AND HIS ENVIRONMENT. PEOPLE AND PLACES.

(3 семестр)

Тема 1. Introduction. Revision of tenses.

Тема 2 People and Jobs.

Тема 3. Places to Visit. Accommodation. Weather.

Тема 4. Stories. Types of Stories.

Тема 5. Revise and check.

БЛОК II. MAN AND HIS ENVIRONMENT.

PLEASANT AND NASTY EXPERIENCES

Тема 1. Disasters and Accidents

Тема 2. Festivals and Celebrations.

Тема 3. Meals. Eating Habits.

Тема 4. Revise and check.

БЛОК III. MAN AND HIS ENVIRONMENT.

ENVIRONMENTAL AND SOCIAL ISSUES

(4 семестр)

Тема 1. Crime and Punishment

Тема 2. Sports. Hobbies. Sports Equipment.

Тема 3. Environmental Issues. Problems and Solutions.

Тема 4. Revise and check.

БЛОК IV. MAN AND HIS ENVIRONMENT.

TRAVEL, LEARN AND ENJOY.

Тема 1. Education. Types of Educational Places, Equipment.

Тема 2. Entertainment. Past-time Activities. Film Reviews.

Тема 3. Transport. Comparing Means of Transport.

Тема 4. Revise and check

6. Структура навчальної дисципліни

Таблиця 2

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	денна форма			
	усього	у тому числі		
пр.		інд.	сам. роб.	
1	2	3	4	5
Семестр 3				
БЛОК I. MAN AND HIS ENVIRONMENT				
Тема 1. . Introduction. Revision of tenses.	4	2		2
Тема 2. People and Jobs.	20	10		10
Тема 3. Places to Visit	16	8		8
Тема 4. Stories. Types of Stories.	16	8		8
Тема 5. Revise and check.	4	2		2
Разом	60	30		30
БЛОК II. MAN AND HIS ENVIRONMENT				
Тема 1. Disasters and Accidents.	20	10		10
Тема 2. Festivals and Celebrations.	16	8		8
Тема 3. Meals. Eating Habits.	20	10		10
Тема 4. Revise and check.	4	2		2
Разом	60	30		30
Семестр 4				
БЛОК III. MAN AND HIS ENVIRONMENT				
Тема 1. Crime and Punishment.	30	12		18
Тема 2. Sports. Hobbies. Sports.	26	10		16
Тема 3. Environmental Issues.	30	12		18
Тема 4. Revise and check.	4	2		2
Разом	90	36		54
БЛОК IV. MAN AND HIS				

ENVIRONMENT				
Тема 1. Education. Types of Educational Places.	30	12		18
Тема 2. Entertainment. Past-time Activities.	26	10		16
Тема 3. Transport. Comparing Means of Transport.	30	12		18
Тема 4. Revise and check	4	2		2
Разом	90	36		54
Разом за 4 семестр	180	72		108
Разом за рік	300	132		168

7. Теми практичних занять (3 семестр)

Таблиця 3

№ з/п	Назва теми та питання, що вивчаються	Форми контролю	Кількість годин
1	Introduction. Revision of tenses. Sentence Formation (word order). Working out meaning from context. Intonation, stress and rhythm in questions. Auxiliary verbs. Using a dictionary. Vocabulary "Personality", "People and Jobs"	Опитування, бесіда, тестові завдання	2
2	People and Jobs. Present Simple, Present Continuous (affirmative, negative, interrogative). Consonant and Vowel sounds. Vocabulary "Personality. People and Jobs". Too-enough. Phrasal Verbs: <i>give</i>	Опитування, бесіда, тестові завдання	10
3	Places to Visit. Past Tenses. Present Perfect-Present Perfect Cont. Relative Pronouns. Phrasal Verbs: <i>take</i>	Опитування, бесіда, тестові завдання	8
4	Stories. Types of Stories. Reported Speech. Sequence Markers. Phrasal Verbs: <i>get</i> . Narrating a Story. Use of Senses/Feelings.	Опитування, бесіда, тестові завдання	8
5	Revise and check. Review of the tenses: Test.	Опитування, бесіда, тестові завдання	2
6	Disasters and Accidents. Conditionals. Wishes. Causes/Prevention of Accidents. Phrasal Verbs: <i>cut</i> . Commenting on Disasters.	Тестування	10
7	Festivals and Celebrations. Passive Voice. Causative Form. Vocabulary related to Festivals/Ceremonies, Feelings, Superstitions. Phrasal Verbs: <i>carry</i> .	Опитування, бесіда, тестові завдання	8
8	Meals. Eating Habits. Countable/Uncountable nouns. Articles. <i>Some/Any/No</i> . Expressing Preferences. <i>So/Such</i> . Question Tags. Vocabulary related to Cooking, Kitchen	Опитування, бесіда, тестові завдання	10

	Equipment. Phrasal Verbs: <i>turn</i> .		
9	Revise and check. Review of the Tenses and all the Material Studied. Test.	Опитування, бесіда, тестові завдання	2
Разом			60

Теми практичних занять (4 семестр)

Таблиця 3

№ з/п	Назва теми та питання, що вивчаються	Форми контролю	Кількість годин
1	Crime and Punishment. Expressing Possibility, Assumptions, Obligation, Necessity, Prohibition, Criticism. Making Assumptions. Vocabulary of Crime and Punishment. Courtroom Vocabulary. Phrasal Verbs: <i>break</i> .	Опитування, бесіда, тестові завдання	12
2	Sports. Hobbies. Gerund-Infinitive. <i>Neither/nor-so</i> . Adjectives/Nouns of Personal Qualities. Vocabulary Related to Sports, Hobbies, Activities. Phrasal Verbs: <i>grow</i> .	Опитування, бесіда, тестові завдання	10
3	Environmental Problems. Positive/Negative Addition. Expressing Contrast. Joining Ideas. Cause/Reason and Result. Reasons Animals Become Extinct. Problems and Solutions. Phrasal Verbs: <i>put</i> .	Опитування, бесіда, тестові завдання	12
4	Revise and check. Revise and check.	Опитування, бесіда, тестові завдання	2
5	Education. Expressing Purpose. Future Forms. Types of Educational Places, Equipment. Describing Qualities of a Teacher. School Subjects. Phrasal Verbs: <i>bring</i> .	Опитування, бесіда, тестові завдання	12
6	Entertainment. Past-time Activities. Asking for/Refusing/Giving Permission, Offers/Suggestions. Participles. Bare Infinitive/-ing Form. Tense Revision .Film Reviews. Places/Types of Entertaining. Phrasal Verbs: <i>run</i> .	Тестування	10
7	Transport. Means of Transport. Vocabulary Related to Cars. Comparative/Superlative Forms. Comparing Means of Transport. Booking a Ticket. Checking in at the Airport. Phrasal Verbs: <i>go</i> .	Опитування, бесіда, тестові завдання	12
8	Revise and check. Review of all the Material Studied. Test..	Опитування, бесіда, тестові завдання	2
Разом			72

8. Самостійна робота. Теми для самостійного опрацювання (3 семестр)

Таблиця 4

№ з/п	Теми і перелік питань що внесені на самостійне опрацювання
-------	--

1	Revision of tenses. Sentence Formation (word order). Working out meaning from context. Intonation, stress and rhythm in questions. Auxiliary verbs. Using a dictionary. Vocabulary “Personality”, “People and Jobs”
2	People and Jobs. Present Simple, Present Continuous (affirmative, negative, interrogative). Consonant and Vowel sounds. Vocabulary “ Personality. People and Jobs”. Too-enough. Phrasal Verbs: <i>give</i>
3	Places to Visit. Past Tenses. Present Perfect-Present Perfect Cont. Relative Pronouns. Phrasal Verbs: <i>take</i>
4	Stories. Types of Stories. Reported Speech. Sequence Markers. Phrasal Verbs: <i>get</i> . Narrating a Story. Use of Senses/Feelings.
5	Review of the Tenses and all the Material Studied. Test.
6	Disasters and Accidents. Conditionals. Wishes.Causes/Prevention of Accidents. Phrasal Verbs: <i>cut</i> . Commenting on Disasters.
7	Festivals and Celebrations. Passive Voice. Causative Form. Vocabulary related to Festivals/Ceremonies, Feelings, Superstitions. Phrasal Verbs: <i>carry</i> .
8	Meals. Eating Habits. Countable/Uncountable nouns. Articles. <i>Some/Any/No</i> . Expressing Preferences. <i>So/Such</i> . Question Tags. Vocabulary related to Cooking, Kitchen Equipment. Phrasal Verbs: <i>turn</i> .
9	Review of the Tenses and all the Material Studied. Test.

Теми для самостійного опрацювання (4 семестр)

Таблиця 4

№ з/п	Теми і перелік питань що внесені на самостійне опрацювання
1	Crime and Punishment. Expressing Possibility, Assumptions, Obligation, Necessity, Prohibition, Criticism. Making Assumptions. Vocabulary of Crime and Punishment. Courtroom Vocabulary. Phrasal Verbs: <i>break</i> .
2	Sports. Hobbies. Gerund-Infinitive. <i>Neither/nor-so</i> . Adjectives/Nouns of Personal Qualities. Vocabulary Related to Sports, Hobbies, Activities. Phrasal Verbs: <i>grow</i> .
3	Environmental Problems. Positive/Negative Addition. Expressing Contrast. Joining Ideas. Cause/Reason and Result. Reasons Animals Become Extinct. Problems and Solutions. Phrasal Verbs: <i>put</i> .
4	Review of the Tenses and all the Material Studied. Test.
5	Education. Expressing Purpose. Future Forms. Types of Educational Places, Equipment. Describing Qualities of a Teacher. School Subjects. Phrasal Verbs: <i>bring</i> .
6	Entertainment. Past-time Activities. Asking for/Refusing/Giving Permission, Offers/Suggestions. Participles. Bare Infinitive/-ing Form. Tense Revision .Film Reviews. Places/Types of Entertaining. Phrasal Verbs: <i>run</i> .
7	Transport. Means of Transport. Vocabulary Related to Cars. Comparative/Superlative Forms. Comparing Means of Transport. Booking a Ticket. Checking in at the Airport. Phrasal Verbs: <i>go</i> .
8	Review of the Tenses and all the Material Studied. Test.

9. Методи навчання

1. За логікою сприймання та засвоєння навчального матеріалу:
  - пояснювально-ілюстративний;
  - репродуктивний;
    - проблемний;
    - частково-пошуковий (евристичний);
      - дослідницький.
2. За характером подачі (викладення) навчального матеріалу:
  - словесні;
  - наочні;
  - практичні.
3. За організаційним характером навчання методи:
  - організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності;
  - стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності;
  - контролю та самоконтролю у навчанні;

10. Форми і методи контролю

Види контролю відповідно до бально-накопичувальної системи оцінювання знань здобувачів вищої освіти в університеті: поточний, періодичний і підсумковий (семестровий) контролю.

Для оцінювання результатів навчання будуть використані наступні методи навчання: усний, письмовий, тестовий контроль, практична перевірка під час практичних занять; контроль виконання завдань самостійної роботи.

Форми контролю: залік (3 семестр), екзамен (4 семестр). Засоби діагностики: стандартизовані тести, есе, реферати, творчі проекти.

4. Критерії оцінювання відповідно до видів контролю

Критерієм успішного проходження здобувачем вищої освіти підсумкового оцінювання є досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом вивчення дисципліни.

Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти здійснюється відповідно до положення №283 від 29.08.2017 р. «Про бально-накопичувальну систему оцінювання результатів навчання здобувачами вищої освіти у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького».

Бали періодичної контрольної роботи, яка може проводитись за рік або семестр чотири, два або один раз, виставляються відповідно максимум 25, 50 і 100 балів за одну контрольну. Наприклад, періодичний контроль, який проводиться двічі в семестрі, є сумою балів (середньозважена оцінка) поточного контролю і балів за контрольну роботу за такою формулою:
$$S_1 = X_0 + X_1 = 4 + 18 = 22(6)$$
 Де S_1 – сума балів за перший періодичний контроль, X_0 – середньозважене балів за всі теми, включаючи теми і питання

винесені на самостійну роботу, що передують першому періодичному контролю; X_1 – бали першої періодичної контрольної роботи.

На екзамені студент повинен набрати 100 балів за виконання тестів (або задач чи завдань іншого виду). Сума балів (Σ) отриманих на екзамені додається до суми (S) набраних балів за періодичні контрольні, а також за виконання курсової роботи і ділиться навпіл.

Методи контролю результатів навчання	Максимальна кількість балів та вимоги до їх накопичення
Усна відповідь на семінарському занятті	<p>5 балів – Студент в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому нормативну, обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання. Здатен виділяти суттєві ознаки вивченого за допомогою операцій синтезу, аналізу, виявляти причинно-наслідкові зв'язки, формувати висновки і узагальнення, вільно оперувати фактами та відомостями.</p> <p>4 бали – Студент достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому нормативну та обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість тестових завдань. Студент здатен виділяти суттєві ознаки вивченого за допомогою операцій синтезу, аналізу, виявляти причинно-наслідкові зв'язки, у яких можуть бути окремі несуттєві помилки, формувати висновки і узагальнення, вільно оперувати фактами та відомостями.</p> <p>3 бали – Студент в цілому володіє навчальним матеріалом, викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових розрахунків, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при</p>

	<p>цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину тестових завдань. Має ускладнення під час виділення суттєвих ознак вивченого; під час виявлення причинно-наслідкових зв'язків і формулювання висновків.</p> <p>2 бали – Студент не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових розрахунків, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності. Правильно вирішив окремі тестові завдання. Безсистемно відділяє випадкові ознаки вивченого; не вміє зробити найпростіші операції аналізу і синтезу; робити узагальнення, висновки.</p>
Есе	<p>5 балів (1 – тему не розкрито, численні помилки; 2– тему розкрито частково, значна кількість помилок; 3 – тему розкрито не повністю, окремі помилки; 4 – тему розкрито, поодинокі помилки; 5 – тему повністю розкрито)</p>
Презентація	<p>5 балів (1 – тему не розкрито, численні помилки; 2– тему розкрито частково, значна кількість помилок; 3 – тему розкрито не повністю, окремі помилки; 4 – тему розкрито, поодинокі помилки; 5 – тему повністю розкрито)</p>
Творчий проект	<p>5 балів за (1 – тему не розкрито, численні помилки; 2– тему розкрито частково, значна кількість помилок; 3 – тему розкрито не повністю, окремі помилки; 4 – тему розкрито, поодинокі помилки; 5 – тему повністю розкрито)</p>

Співвідношення балів національної оцінної, ECTS і 100 – бальної оцінної шкали таке:

10. Методи контролю

У процесі викладання навчальної дисципліни «Практичний курс англійської мови з мовленнєвою практикою та курсовою роботою» використовується вхідний контроль (на початку навчального року), поточний контроль (усний, письмовий, тестовий контроль, практична перевірка під час практичних занять), періодичний контроль (перша та друга контрольні точки) та підсумковий (семестровий) контроль.

11. Рекомендована література

Основна

1. Virginia Evans – Jenny Dooley Enterprise 4 Coursebook (intermediate) – Express Publishing 1997.-198p.
2. Virginia Evans-Jenny Dooley Enterprise 4 Workbook (intermediate) – Express Publishing 1997.-83p.
3. Evans, V., Dooley, V. New Round Up 5. Pearson Education Ltd.
4. Evans, V., Dooley, V. New Round Up 6. Pearson Education Ltd.
5. Луїс Роджерс, Кеті Роджерс On Point B1+ Student`s Book (intermediate) – Delta Publishing 2021.-152 с.
6. Верба Г.В., Верба Л.Г. Довідник з граматики англійської мови. – К.: Освіта, 1995. – 320 с.
7. Гужва Т. Английский язык. Разговорные темы: Для абитуриентов, слушателей курсов, студентов филологических факультетов.– К.: Тандем, 1997. – 352 с.
8. Гужва Т. Английский язык. Разговорные темы: Для абитуриентов, слушателей курсов, студентов филологических факультетов. 4.2. – К.: Тандем, 1998. – 336 с.
9. Зарума О.Р., Михайленко Н.О., Сашин О.М., Тхоровська С.В. Практичний курс англійської: підручник для студентів вищих навчальних закладів. – за ред. О.Р. Заруми. – 2-ге вид. – Вінниця: Нова Книга, 2012. – 496 с.
10. Практичний курс англійської мови 2 курс. – 2-ге вид. Черноватий, 2004.
11. Murphy, Raymond. English grammar in use: a self-study reference practice book for intermediate students, with answers. – Cambridge: Cambridge University Press, 1988. – 328 p.
12. Oxford Advanced Learner's Dictionary of Current English/ A.S. Hornby. Fifth Edition. – Oxford: OxfordUniversityPress, 1995. – 1428 p.

Додаткова

1. Зайцева О.Л. Овладейте настоящим английским: Учебное пособие / О.Л. Зайцева, А.А. Меликян. – М.: АСТ: Восток – Запад, 2006. – 256с.
2. Лебединская Б.Я. Практикум по английскому языку. Английское произношение. – М.: ООО «Издательство Астрель»: ООО «Издательство АСТ», 2000. – 176с.
3. Остапенко В.І., Федірко С.М. English Tenses in Use: навчально-методичний посібник. – Кам'янець-Подільський: ТОВ “Друкарня Рута», 2015. – 160 с.
4. Петрова Т.М. How to write essays: навчально-методичний посібник англійською мовою. – Кам'янець-Подільський: ПП Буйницький, 2017. – 72 с.

5. Практика усного та писемного англійського мовлення: фразеологічні одиниці та синоніми 42 [англ.] Бабелюк О.А., Коляса О.В., 2010.
6. Саволайнян Я.В. English in everyday situations. Кам'янець-Подільський: Апостроф, 2017.
7. Старшинова Е.К., Васильева М.А. Практическая грамматика английского языка/ Под ред. проф. Т.П. Розендорн. – К.: Пресса Украины, 1995.–232 с.
8. Тестові завдання з англійської мови (для вступників до вищих навчальних закладів) / За редакцією Ольги Валігури. Видання друге, доповнене. – Тернопіль: Підручники і посібники, 2006. – 192с.
9. Хоптяр А.О. “The light in the heart”, V.Woolf. Short stories for home reading: навчально-методичний посібник для розвитку усного та писемного мовлення студентів I-IV курсів факультету іноземних мов. Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2015. – 52 с.
10. Alexander. L.G. (Louis George) Longman English grammar practice (intermediate level). - Longman Group UK Limited 1990. – 296p.

12. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. www.multitran.ru
2. <http://englishtips.org/>
3. www.bbc.co.uk
4. www.oup.com/elt
5. foreign-language-online.com.
6. <http://linguaspectrumplus.com>
7. abc-english-grammar.com
8. english-grammar.biz
9. homeenglish.ru/Grammar.htm
10. english-4you.ru
11. <http://englishgrammarinuse.ru/>
12. <http://englishwell.org>
13. <http://dictionary.reference.com/>
14. <http://dictionary.cambridge.org/>
15. oxforddictionaries.com